

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5P/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820200491
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3820200491.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou vo veci starostlivosti o malol. dieťa: H. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka O. U., nar. XX.X.XXXX, bytom L., T. XXX/X/X, zastúpená O. U., nar. XX.X.XXXX, bytom L., T. XXX/X/X, a otec Y. K., nar. X.X.XXXX, trvale bytom L., O. XXX/X, t.č. bytom L., O. X/XXX, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka malol. dieťaťa sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne, s účinnosťou od 1.2.2020. Návrh zdôvodnila tým, že naposledy bolo výživné určené v roku 2012, od tej doby potreby dieťaťa vzrástli a doterajšie výživné nepostačuje na krytie potrieb maloletej. V súčasnosti dieťa navštevuje 4. ročník základnej školy, zdravotný stav má dobrý. Otec na výživu dieťaťa prispieva nepravidelne a nie v plnej výške podľa rozhodnutia súdu. O dieťa sa nezaujíma. Ona žije v domácnosti s dcérou a svojou matkou. Za bývanie hradia mesačne sumu 180,- eur, ona prispieva matke na domácnosť 120,- eur mesačne. V konaní matka uviedla, že jej príjem pozostáva z invalidného dôchodku v sume 413,90 eur mesačne, z úradu práce dostáva mesačne sumu 56,16 eur, t.j. PnD, príplatok k PnD a príspevok na ošatenie. Náklady na stravu maloletej matka uviedla v sume cca 150,- eur mesačne, poplatok za odvoz smetí za dieťa je vo výške cez 32,- eur mesačne, cestovné do školy predstavuje výdavky v sume okolo 20,- eur, náklady na školské potreby sú okolo 30,- eur mesačne. Okrem toho matka uviedla, že maloletá má výdavky aj na kozmetiku, oblečenie. Krúžky, ktoré malol. H. doposiaľ navštevovala, boli bezplatné.

2. Otec dieťaťa uviedol, že s úpravou výživného súhlasí, ale nie v navrhovanej výške s tým, že momentálne výživné nemá z čoho platiť, matke dieťaťa môže posilať maximálne sumu 50,- eur mesačne. Je ochotný prispievať na výživu dieťaťa tak, ako zväží súd, ale aj tak to matke dieťaťa nebude môcť platiť. Uviedol, že asi 2 roky už nie je zamestnaný, nakoľko sa dlhodobo liečil na psychiatrii a po návrate do práce, túto prácu nezvládal, preto zamestnanie zanechal. Príjem má len z invalidného dôchodku, z ktorého mu vykonávajú exekučné zrážky v sume cez 50,- eur a po zrazení uvedenej sumy dostáva 119,- eur mesačne. Žije s priateľkou v Prievidzi na ubytovni, poplatok za bývanie 140,- eur mesačne, poplatok za elektriku je v sume 27,- eur mesačne. V minulosti hradil paušál za telefón v sume 40,- eur mesačne, aktuálne si už iba občas dobíja kredit. Okrem malol. H. má ďalšie tri vyživovacie povinnosti. Prácu si zatiaľ nehľadal, pretože nevie, či by to zvládol vzhľadom na jeho zdravotný stav. Do budúcnosti však má záujem si prácu hľadať. Jeho priateľka pracovala od júna 2020 do 12.8.2020, v súčasnosti je nezamestnaná, mala by poberať dávku v hmotnej núdzi v sume 49,- eur mesačne.

3. Kolízny opatrovník uviedol, že vzhľadom k tomu, že výživné na dieťa bolo naposledy upravované v roku 2012 a náklady maloletej sa zvýšili, navrhuje vyživovaciu povinnosť otca zvýšiť aj s poukazom na to, že vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu je schopný pracovať na čiastočný úväzok.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/49/2012, rodného listu malol. H., správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi (ÚPSVaR v Prievidzi), Sociálnej poisťovne pobočka Prievidza, správy o šetrení pomerov v rodine malol. dieťaťa, prehľadu výdavkov maloletej, dokladov o výdavkoch matky dieťaťa, potvrdení o príjme rodičov maloletej, správ NsP Bojnice, oznámení Piaristickej spojenej školy F. Hanáka v Prievidzi, lustrácie účtov rodičov maloletej, oznámení Sociálnej poisťovne Ústredie v Bratislave, správy MUDr. V., lustrácie v katastri nehnuteľností, správy ODI OR PZ v Prievidzi, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

5. Vyživovacia povinnosť otca voči malol. H. bola naposledy upravená rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 14.12.2012 č.k. 9P/49/2012-18 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 19CoP/38/2013-33 zo dňa 27.8.2013 na sumu 80,- eur mesačne, s účinnosťou od 1.9.2012. Týmto rozsudkom bola zároveň maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Styk otca s dieťaťom určený nebol.

6. V čase poslednej úpravy výživného otec dieťaťa poberal invalidný dôchodok v sume 120,- eur mesačne a zo zamestnania dosahoval príjem 400,- eur mesačne. Okrem malol. H. mal vyživovaciu povinnosť k ďalším trom deťom v celkovej výške 80,- eur mesačne.

7. Matka dieťaťa v čase poslednej úpravy výživného poberala invalidný dôchodok v sume 353,- eur mesačne, prídavky na dieťa v sume 22,54 eur mesačne a do 31.12.2012 poberala rodičovský príspevok v sume 194,70 eur. Vyživovaciu povinnosť mala len k malol. H..

8. Malol. H. v čase poslednej úpravy výživného mala 3,5 roka, v čase rozhodovania súdu bola doma s matkou.

9. V súčasnosti príjem otca dieťaťa pozostáva len z čiastočného invalidného dôchodku (ČID) vo výške 167,70 eur mesačne. Z oznámenia Sociálnej poisťovne Ústredie v Bratislave zo dňa 30.6.2020 vyplýva, že otcovi dieťaťa sú z invalidného dôchodku vykonávané zrážky v sume 51,64 eur mesačne a suma jeho dôchodku po odpočítaní zrážok je 116,06 eur mesačne. Ku dňu 20.8.2019 otec rozviazal pracovný pomer u zamestnávateľa NsP Prievidza, so sídlom v Bojniciach, dohodou. V konaní otec uviedol, že vzhľadom na svoj zdravotný stav túto prácu po ukončení dlhodobej práceneschopnosti už nezládal. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec dieťaťa nevykonával prácu u tohto zamestnávateľa v období od októbra 2018 do júla 2019 a v mesiaci august 2019 mu bola vyplatená suma 805,89 eur brutto. V období od 21.8.2019 do 20.2.2020 otec poberal dávku v nezamestnanosti vo výške 424,70 eur, resp. 438,80 eur mesačne (v závislosti od dĺžky mesiaca), z čoho mu boli vykonávané exekučné zrážky vo výške 175,22 eur, resp. 184,62 eur. Zo správy MUDr. V. vyplýva, že otec dieťaťa je vedený v jej psychiatrickej ambulancii od januára 2019 pre bipolárnu afektívnu poruchu u paticky štrukturovanej osobnosti, bol opakovane hospitalizovaný, naposledy na psychiatrickom oddelení NsP Bojnice v období 1 - 2/2020 a 5 - 6/2020. Lekárka uviedla, že vzhľadom k zdravotnému stavu u otca dieťaťa prichádza do úvahy iba jednoduché pracovné zaradenie na čiastočný úväzok. V konaní otec dieťaťa uviedol, že doposiaľ si prácu nehľadal, pretože nevie, či by to zvládol vzhľadom na jeho stav. Z oznámenia ÚPSVaR v Prievidzi bolo zistené, že ku dňu 7.7.2020 úrad práce evidoval voľné pracovné miesta vhodné aj pre osoby so zdravotným postihnutím, avšak nešlo o prácu na čiastočný pracovný úväzok, prípadne nezodpovedala odbornosti otca dieťaťa (napr. účtovník, manažér pre rozvoj obchodnej siete, odborný asistent v realitnej kancelárii, pracovník v šijacej dielni, šička, grafik). Lustráciu účtov otca dieťaťa súd zistil, že ku dňu 14.5.2020 bol stav na účte -28,12 eur, ku dňu 10.8.2020 to bolo 0,- eur. Z výpovede otca v konaní vyplynulo, že žije s priateľkou na ubytovni v Prievidzi, za ubytovanie sa hradí poplatok 140,- eur mesačne, poplatok za elektriku je 27,- eur mesačne. Podľa svojho vyjadrenia otec prispieva na úhradu poplatku za elektriku a na bežné výdavky. Výdavky na lieky má otec vo výške cca 5,- eur mesačne. Priateľka otca dieťaťa podľa jeho vyjadrenia bola zamestnaná od júna 2020 do 12.8.2020, v čase rozhodovania súdu bola nezamestnaná, mala by jej byť vyplácaná dávka v hmotnej núdzi vo výške 49,- eur mesačne. Otec dieťaťa nevlastní žiaden nehnuteľný majetok ani motorové vozidlo, vyživovaciu povinnosť má ešte k trom deťom. Podľa vyjadrenia otca je výživné na tieto deti určené vo výške minimálneho výživného,

čo v súčasnosti predstavuje sumu 29,42 eur mesačne na 1 dieťa (88,26 eur na tri deti; do 1.7.2020 to bola suma 28,79 eur mesačne na 1 dieťa, t.j. 86,37 eur mesačne).

10. Matka malol. dieťaťa v súčasnosti, rovnako ako aj v čase poslednej úpravy výživného, žije s malol. H. a svojou matkou v trojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve starej matky dieťaťa. Matka dieťaťa je invalidná dôchodkyňa, poberá invalidný dôchodok vo výške 413,90 eur mesačne, prídavok na dieťa v sume 35,65 eur mesačne a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena v sume 19,51 eur mesačne. Poplatok za plyn je vo výške 19,- eur, záloha za elektriku v sume 45,- eur mesačne, poplatok OSBD je vo výške 130,- eur mesačne. Z výpovede matky dieťaťa vyplynulo, že poplatok za telefón, internet a telefón pre dcéru hradí v sume 60,- eur mesačne, má šetrenie v sume okolo 25,- eur mesačne, doplatok za lieky má cca 2,- eurá mesačne. Spláca posteľ po 13,57 eur mesačne a hradí poplatok v banke cca 8,- eur za debet na účte. Nevlastní žiaden nehnuteľný majetok ani motorové vozidlo. Lustráciou na účtoch bol zistený stav na účte matky ku dňu 13.5.2020 -654,91 eur a ku dňu 10.8.2020 -348,59 eur. Vyživovaciú povinnosť má len k malol. H.. Z vyjadrenia splnomocnenej zástupkyne matky dieťaťa (ktorá je starou matkou maloletej) vyplynulo, že matka jej mesačne prispieva sumou okolo 300,- eur. Ona je starobná dôchodkyňa a poberá dôchodok v sume 347,80 eur mesačne.

11. Malol. H. v čase podania návrhu bola žiačkou 4. ročníka Piaristickej spojenej školy F. Hanáka v Prievidzi. Podľa oznámenia školy maloletej v súvislosti s návštevou školy vznikali v školskom roku 2019/2020 náklady vo výške 29,17 eur mesačne vrátane stravovania v školskej jedálni a cestovného. V škole maloletá navštevovala aj rôzne krúžky, ktoré boli bezplatné. V školskom roku 2020/2021 je malol. žiačkou 5. ročníka uvedenej základnej školy a škola vyčíslila výdavky v súvislosti s návštevou školy sumou 35,83 eur mesačne (vrátane stravovania v školskej jedálni a cestovného). Z výpovede matky dieťaťa v konaní bolo zistené, že matka maloletej hradí poistenie vo výške 23,20 eur mesačne, poplatok za odvoz komunálneho odpadu v sume cca 32,- eur ročne. Okrem toho má maloletá výdavky na stravovanie, oblečenie, hygienu a pod.. Matka v konaní uviedla výdavky na oblečenie pre dieťa vo výške 50,- eur mesačne, náklady na stravovanie vo výške 150,- eur mesačne s tým, že maloletá býva často hladná, žiada, aby jej objednala pizzu a pod.. Zdravotný stav maloletej je dobrý. Podľa vyjadrenia matky si otec vyživovaciú povinnosť na dieťa riadne neplní, naposledy jej poslal sumu 20,- eur v mesiaci február 2020. Výživné na dieťa voči otcovi vymáha exekučne.

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, v znení neskorších predpisov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrhu matky na zvýšenie výživného nie je možné vyhovieť. V konaní bolo zistené, že od poslednej úpravy výživného

uplynulo viac ako 7 rokov a náklady maloletej oproti poslednej úprave výživného sa podstatne zvýšili. V súčasnosti maloletá navštevuje základnú školu (od septembra 2020 druhý stupeň), v čase poslednej úpravy malo dieťa 3,5 roka. Bolo tiež zistené, že príjem matky dieťaťa oproti obdobiu, kedy naposledy vo veci rozhodoval odvolací súd, mierne vzrástol (zo sumy 375,54 eur mesačne na sumu 469,06 eur mesačne vrátane PnD a kompenzačného príspevku). Zároveň bolo zistené, že k podstatnej zmene pomerov došlo aj na strane otca dieťaťa, ktorý má aktuálne príjem len z invalidného dôchodku vo výške 167,70 eur mesačne. V konaní bolo zistené, že otec má zdravotné problémy, trpí psychickým ochorením, v súvislosti s ktorým bol v roku 2020 opakovane hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v NsP Bojnice (v období 1-2/2020 a 5-6/2020). Z výpovede otca dieťaťa bolo zistené, že aj v predchádzajúcom období bol dlhodobo práceneschopný, čo preukazuje aj lustrácia zo sociálnej poisťovne (č.l. 6 spisu). Zo správy odbornej lekárky otca dieťaťa MUDr. V. bolo preukázané, že vzhľadom na zdravotný stav otca pripadá u neho do úvahy len jednoduché pracovné zaradenie na skrátenej úväzok. Pokiaľ teda otec dieťaťa po ukončení práceneschopnosti v roku 2019 ukončil pracovný pomer u vtedajšieho zamestnávateľa, považuje to súd za odôvodnené vzhľadom na psychické problémy otca. Súd pri rozhodovaní zohľadnil čiastočný pracovný potenciál otca dieťaťa pričom vychádzal z toho, že otec by potencionálne mohol dosiahnuť príjem cca 200,- až 230,- eur mesačne netto pri polovičnom pracovnom úväzku. Súd pri tom vychádzal z výšky minimálnej mzdy 580,- eur mesačne brutto v prípade plného pracovného úväzku, nakoľko pri jednoduchom pracovnom zaradení nemožno očakávať vyššie odmeňovanie. V takom prípade by otec dieťaťa mal celkový príjem 367,70 eur až 397,70 eur mesačne. Po odpočítaní nevyhnutných výdavkov otca na bývanie, pri zohľadnení povinnosti hradiť tieto náklady aj zo strany priateľky otca dieťaťa (polovica sumy 140,- eur, t.j. 70,- eur mesačne, polovica poplatku za elektriku, t.j. 13,50 eur mesačne), vyživovacej povinnosti otca voči ďalším trom deťom v sume celkom 88,26 eur mesačne, aktuálnej vyživovacej povinnosti na malol. H. v sume 80,- eur mesačne, výdavkov na lieky v sume cca 5,- eur mesačne, by otcovi zostala suma 110,94 eur, resp. 140,94 eur mesačne na zabezpečenie stravovania, hygienických potrieb, ošatenia, prípadne na úhradu cestovných nákladov do práce. Za takejto situácie súd dospel k záveru, že aktuálne nie je v schopnostiach a možnostiach otca dieťaťa prispievať na malol. H. zvýšeným výživným. I keď doposiaľ určené výživné vo výške 80,- eur mesačne nie je celkom adekvátne veku a odôvodneným potrebám maloletej, aktuálna situácia otca dieťaťa mu neumožňuje prispievať na maloletú vyššou sumou. Otec síce v konaní uviedol, že bude akceptovať rozhodnutie súdu o úprave výživného, zároveň však povedal, že výživné matke dieťaťa aj tak nebude môcť platiť. Po zohľadnení všetkých uvedených skutočností preto súd rozhodol tak, že návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. V prípade, že sa situácia otca v budúcnosti zmení (či už v dôsledku zlepšenia zdravotného stavu, alebo zvýšenia príjmu na strane otca), bude možné výšku jeho vyživovacej povinnosti opätovne prehodnotiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Trenčín. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach (§ 355 ods.1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 362 ods. 1 CSP). Odvolanie musí obsahovať, okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP a § 62 ods. 1 CMP.